

Sygn. akt XVII Ka 233/18

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2018 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w Wydziale XVII Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Justyna Andrzejczak (spr.)

SSO Sławomir Siwierski

SWSO Wojciech Wierzbicki

Protokolant: apl. adw. Wiktoria Zawadzka

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Poznaniu Arkadiusza Dzikowskiego

po rozpoznaniu w dniu 5 kwietnia 2018 roku

sprawy Ł. M. skazanego za przestępstwa z art. 178a § 4 kk i inne

na skutek apelacji wniesionych przez obrońcę skazanego i skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Kościanie z dnia 24 listopada 2017 r. sygn. akt II K 215/17

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniża wymiar orzeczonej w pkt.1 kary łącznej do 4 (czterech) lat pozbawienia wolności,
2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,
3. zwalnia skazanego od zwrotu na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a nadto zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. R. H. kwotę 147,60(brutto) zł tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Sławomir Siwierski Justyna Andrzejczak Wojciech Wierzbicki

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 24 listopada 2017 roku w sprawie II K 215/17 Sąd Rejonowy w Kościanie wymierzył skazanemu Ł. M. karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności (k. 48 – 49v).

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego wnieśli: skazany (k. 75 – 76) oraz jego obrońca (k. 66 – 68).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje skazanego oraz jego obrońcy okazały się zasadne w zakresie kwestionowanego rozstrzygnięcia o wymiarze kary łącznej pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy zasadnie ustalił – czego skarżący nie kwestionowali – że w stosunku do skazanego zachodziły warunki do wydania wyroku łącznego, tak formalne, jak i merytoryczne, i to co do wyroków wskazanych w zaskarżonym orzeczeniu.

Natomiast oceniając wymiar kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanego i tym samym odnosząc się do zarzutów oraz twierdzeń sformułowanych we wniesionych apelacjach po jej adresem, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że przepis art. 85a k.k. stanowi, iż orzekając karę łączną, Sąd bierze pod uwagę przede wszystkim cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do skazanego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Realizacja tej powinności, w praktyce oznacza więc, że przy ustalaniu wysokości kary łącznej Sąd musi mieć na uwadze, zarówno warunki i właściwości osobiste skazanego, jak i rodzaj oraz ilość popełnionych przez niego przestępstw. Jest bowiem oczywistym, że to właśnie na podstawie tych uwarunkowań możliwe jest udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy konkretnie orzeczona kara łączna spełni te cele, o których mowa w cytowanym wyżej przepisie.

Odnosząc powyższe do realiów przedmiotowej sprawy, w pierwszej kolejności należy mieć na uwadze okoliczności, które stricte związane są z czynami, których dopuścił się skazany. A zatem, wymagającym podkreślenia jest to, na co zwrócił uwagę również Sąd I instancji, a mianowicie, że przestępstwa dokonane przez skazanego posiadają różnorodny charakter. Niemniej jednak Sąd Rejonowy niedostatecznie dostrzegł, że zdecydowana większość z nich to takie same przestępstwa z art. 178a § 1 i 4 k.k. Z tego względu niewątpliwie pomiędzy przestępstwami, których dopuścił się skazany zachodzi ściślejszy, aniżeli ustalił to Sąd Rejonowy związek przedmiotowy. Ponadto przestępstwa, których dopuścił się skazany, a które podlegały łączeniu w ramach zaskarżonego wyroku łącznego, zmaterializowały się na niewielkiej przestrzeni czasowej. Bez potrzeby w aspekcie rozpiętości czasowej Sąd I instancji analizował w tym zakresie także i te orzeczenia, które nie podlegały łączeniu w ramach przedmiotowego wyroku łącznego. Z tego względu pomiędzy przestępstwami, których dopuścił się skazany zachodzi także ściślejszy, aniżeli ustalił to Sąd Rejonowy związek czasowy.

Obok wymienionych powyżej elementów, które w niedostatecznym stopniu zostały uwzględnione przez Sąd I instancji na korzyść skazanego, należy jednocześnie uwypuklić te, które charakteryzują warunki i właściwości osobiste skazanego, a którym również nie nadano właściwego znaczenia w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Tymczasem z dotyczącej skazanego opinii penitencjarnej wynika, że zachowanie wymienionego w jednostce penitencjarnej jest bardzo dobre. W taki sam sposób zdefiniował je również Sąd pierwszej instancji, choć jednak w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku nie nadał tym okolicznościom właściwego znaczenia. Czyniąc tę uwagę, należy więc przypomnieć, że skazany jest jeszcze osobą młodą, przed którą, i to niezależnie od rozstrzygnięcia podjętego w niniejszej sprawie, jawi się jeszcze perspektywa realnej zmiany swojego życia i rozpoczęcia postępowania zgodnego z panującym porządkiem prawnym oraz zasadami współżycia społecznego. Skazany daje zdecydowany wyraz chęci właśnie takiej zmiany swojego zachowania, m.in. poprzez bardzo dobre zachowanie w zakładzie karnym, wykonywanie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności, krytyczny stosunek do popełnionych przestępstw oraz dotychczasowego sposobu życia. Ponadto, co bardzo istotne w przypadku skazanego, wyraził on gotowość odbycia terapii odwykowej przeciwalkoholowej, której termin został już wyznaczony na dzień 22 sierpnia 2018 roku. Tymczasem to właśnie uzależnienie od alkoholu było głównym czynnikiem kryminogennym w przypadku skazanego. Z tego względu podjęcie terapii świadczy o chęci i gotowości rzeczywistej zmiany swojego życia.

Kumulacja powyżej opisanych okoliczności powoduje w efekcie, że orzeczona wobec skazanego kara łączna pozbawienia wolności, postrzegana w wychowawczym jej aspekcie, razi niewspółmierną surowością. Taki, a nie inny charakter tej kary skutkował więc tym, że Sąd odwoławczy obniżył ją do 4 lat pozbawienia wolności, uznając, że ukształtowanie jej na tym właśnie poziomie gwarantuje realizację celów, o których mowa w przepisie art. 85a k.k. Wobec skazanego koniecznym bowiem było, w ocenie Sądu Okręgowego, zastosowanie dalej idące zasady asperacji, aniżeli przyjął to Sąd Rejonowy ferując wymiar kary łącznej orzeczonej w zaskarżonym wyroku. Granice możliwej do

wymierzenia wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności, co prawidłowo ustalił Sąd I instancji, zawierały się w przedziale od 3 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności do 4 lat i 11 miesięcy pozbawienia wolności. W świetle więc powyżej przytoczonych przez Sąd odwoławczy okoliczności przemawiających na korzyść skazanego, wymierzona mu przez Sąd I instancji kara łączna 4 lat i 6 miesięcy okazała się niewspółmiernie surowa, albowiem stanowiła niemalże zastosowanie całkowitej zasady kumulacji kar. Tymczasem jak już to podkreślono powyżej, w przypadku skazanego niezbędnym było przyjęcie dalej idącej zasady asperacji, a więc pochłonięcia kar, gdyż przede wszystkim swoją własną postawą i zaangażowaniem w proces resocjalizacji – dowiódł skuteczności dotychczasowych oddziaływań w tym zakresie i chęci zmiany swojego życia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie przepisów art. 437 § 1 i 2 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wymiar orzeczonej w punkcie 1 kary łącznej do 4 lat pozbawienia wolności.

Ponadto wskazać trzeba, że niezasadne okazały się twierdzenia skazanego zawarte w jego apelacji jakoby połączeniu w ramach przedmiotowego wyroku łącznego podlegała także kara 1 roku pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Kartuzach VII Zamiejskowy Wydział Karny z siedzibą w Kościerzynie z dnia 24 stycznia 2013 roku w sprawie VII K 113/13. Wbrew bowiem stanowisku skarżącego przedmiotowa kara pozbawienia wolności w chwili wyrokowania przez Sąd I instancji została już wykonana w całości, a więc zgodnie z przepisem art. 85 § 2 k.k. a contrario nie mogła ona stanowić podstawy wymierzenia kary łącznej.

Z tych względów w pozostałym zakresie, Sąd Okręgowy na podstawie przepisu art. 437 § 1 k.p.k., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok.

O kosztach obrony z urzędu skazanego Ł. M. za postępowanie odwoławcze Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisu art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2015 roku, poz. 615, ze zm.) i § 17 ust. 5 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 w zw. z § 2 ust. 1 w zw. z § 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 roku, poz. 1714). Z tego też tytułu Sąd Okręgowy zasądził na rzecz adw. M. H. kwotę 147,60 złotych (w tym podatek VAT).

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisów art. 634 k.p.k. w zw. art. 624 § 1 k.p.k. – zwalniając skazanego Ł. M. od kosztów sądowych, albowiem jego sytuacja materialna i osobista nie pozwalają na ich uiszczenie, w szczególności przy uwzględnieniu tego, iż jest pozbawiony wolności i nie posiada majątku.

Sławomir Siwierski Justyna Andrzejczak Wojciech Wierzbicki